

Вандербікери зі 141-ї вулиці. Книга 1

Каріна Ян Глейзер

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

Переклад — Бондаренко І. М.

© Видавництво «Богдан». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

Розділ перший

На 141-й вулиці, посеред спокійного кварталу, в будинку з рудувато-коричневого піщанику на сімейну нараду у вітальні зібралася родина Вандербікерів. Їхні улюбленці — песик на кличку Франц, кіт, пафосно іменований Джорджом Вашингтоном, та домашній кролик на ймення Паганіні — у пообідньому сні розтягнулися в смузі сонячного світла на килимі.

Десь углибині мурованих стін приязно гуділи труби.

— Спершу добрі новини чи погані?

П'ятеро дітлахів Вандербікерів глянули на батьків.

— Добрі, — озвалися Іза і Лейні.

— Погані, — відгукнулися Джессі, Олівер і Гіацинта.

— Гаразд, — сказав татко. — Тоді насамперед хороші.

Він помовчав, поправляючи окуляри.

— Всі ви, діти, чудово знаєте, як ми з мамою вас любимо, еге ж?

Олівер — дев'яти років від народження, а мудрий чи не з часів створіння світу, відклав книжку вбік і скося глянув на батьків.

— Ви що, родакі, розлучаєтеся? Батьки Джиммі Лі розбіглися й отримали розлучення. І дозволили йому завести змію як домашню улюбленицю.

Він копнув задниками тенісних капців стос томів древньої енциклопедії, на яких сидів.

— Та ні, ми... — почав було тато.

— То це правда? — пошепки спитала шестирічна Гіацинта, і слюзи застигли в її круглих очах.

— Звісно, ми... — спробувала вставити слово мама.

— А що таке «лучення»? — урвала її Лейні, дівчинка чотирьох-і-три-чверті років, яка виконувала перекиди вперед на килимку. Одягнена вона була у щось несусвітнє: червоно-картате, лавандово-смугасте та ще й у блакитно-зелений горошок на додачу — такий костюмчик вона вибрала собі сама.

— Це означає, що татко з мамою більше не кохають одне одного, — пояснила дванадцятирічна Джессі, дивлячись на батьків поверх масивних чорних окулярів. — Який жаж!

— Нам доведеться розподіляти свій час між ними обома, — додала Іза, сестра-близнючка Джессі. В одній руці вона тримала скрипку, в другій — смичок, яким раз по раз ляскала по підлокітнику дивану. — Канікули по черзі, літо поперемінно в кожного з батьків і все таке... Гадаю, мене зараз від цього знудить.

Мама звела руки:

— ПРИПИНІТЬ! ГОДІ! Заспокойтесь... будь ласка. Усі. Ми з татом не маємо наміру розлучатися. Ані найменшого. Ви нас не так зрозуміли.

Мама глянула на татка, глибоко зітхнула і швидко заплющила очі. Іза помітила у неї під очима темні кола, яких не було ще тиждень тому.

Нарешті мама розплющила очі й промовила:

— Почнімо спочатку. Спершу дайте відповідь за десятибальною шкалою: наскільки нам подобається жити тут?

Дітлахи Вандербікери розглядали свій дім — добротний будинок, зведений із рудувато-коричневого піщанику в нью-йоркському районі Гарлем. Дім складався з нижнього, цокольного поверху — з вітальнею, що плавно переходила у відкриту кухню, ванною та пральнею. На наступному поверсі були три спальні, гардеробна-прикомірок, переобладнана під ще одну спальню, де мешкав Олівер, та друга ванна кімната — усі одна за одною.

Двері нижнього поверху вели на крихітний задній дворик, де під кущем гортензії матусина кішка облаштувала житло для своїх новонароджених кошенят.

Діти обмірковували мамине питання.

— Десять, — відповіли нараз Джессі, Іза, Гіацінта та Лейні.

— Мільйон, — озвався Олівер, досі підозріливо дивлячись на батьків.

— Це — найкраще місце на світі, — заявила Лейні, яка знову виконала сальто, перекинувши при цьому Ізин пюпітр.

Домашні улюбленці кинулися врозтіч, за винятком Франца, який ані порухався — попри те, що його накрила ціла злива нот.

— Ми прожили тут чи не все своє життя, — заявила Іза. — Це — досконалий дім.

— За винятком Байдермана, звісно, — додала Джессі.

Байдерман мешкав на четвертому поверсі їхнього будинку. Це був страшенно неприємний тип. До того ж їхній квартирний хазяїн.

— Містера Байдермана, — підправив Джессі татко. — Кумедно, що ти згадала про нього.

Батько підвівся і почав походити навколо дивану. Обличчя його було таким похмурим, що зникли навіть звичні зморшки у кутиках губ.

— Я цього аж ніяк не очікував, але містер Байдерман щойно повідомив мені, що не поновлюватиме з нами договору оренди.

— Не поновлюватиме договору... — почала було Джессі.

— От негідник! — вигукнув Олівер.

— А що таке «ренд»? — допитувалася Лейні.

Татко провадив далі, немовби не чуючи дітей.

— Отож, упродовж минулого року ви зробили все для того, щоб виказати містерові Байдерману належну повагу та уповні забезпечити його потребу в тиші і спокої, — сказав він. — Насправді я гадав, що він викине нас звідси ще кілька років тому, коли Олівер пожбурих бейсбольний м'яч йому у вікно, або ж коли Франц сплутав вхідні двері з пожежним гідрантом 1. Тому я здивований, що він хоче, аби ми з'їхали саме тепер — бо ж цьогоріч ми поводитися просто-таки бездоганно.

Татко зробив паузу і глянув на своїх діточок.

Малеча закивала і втупилася в нього невинними оченятами — всі, крім Олівера, який сподівався, що ніхто й не згадає той прикрий випадок на початку року, коли його фрізбі — «літаюча тарілка» — поцілила у розбризкувач, і той раптово тріснув, а сильний струмін води поцілив просто у відчинене вікно Байдермана. Тато про літаючу тарілку не згадав. Натомість сказав:

— До кінця місяця ми повинні з'їхати.

Кімната вибухнула обуренням.

— Ти це серйозно? Але ж ми були такі хороші — над нашими головами мало не німби видніються! — вигукнула Джессі, й окуляри сповзли їй на кінчик носа.

— А я вже кілька місяців не граю у баскетбол перед будинком! — заявив Олівер.

— То що таке «ренда»? — не вгавала Лейні.

— Іза змушена грати на скрипці в тому дурнуватою підземеллі, — додала Джессі.

— Пильнуй за мовою, — сказала мама.

У ту ж мить Іза заявила:

— Мені подобається там грати!

Татко глянув на Лейні:

— Це такий договір із містером Байдерманом. Ми з ним домовилися, що житимемо тут.

Лейні обміркувала почуте, готуючись виконати чергове сальто.

— Тобто це означає, що ми йому не подобаємося?

— Не те, щоб... — мама затнулася.

— Гадаю, цього Бітлмена 2 треба обійняти, — вирішила Лейні. Вона успішно завершила сальто, потому перекотилася на живіт, шукаючи очима свого кролика, який вчасно устиг заховатися під диваном.

Джессі поглянула на календар, що висів на стіні.

— То що це означає? Ми маємо лише одинадцять днів?

— Він справді хоче змусити нас переїхати одразу після Різдва?
— спитала Іза.

— Це все тому, що я ніяк не можу втихомирити Франца? — уточнила Гіацинта, гризучи нігті.

Почувши своє ім'я, Франц ліниво мотнув хвостом і розплющив очі, але тут же знову задрімав.

— Гадаю, це моя провина, — озвалася Іза.

Усі витріщилися на неї. Важко було уявити, щоб зразкова Іза могла абиколи послужити причиною того, що їх виганяють із рідної домівки.

— Це через те, що я вічно граю на скрипці.

— Діти, у цьому ніхто з вас не винний, — втрутилася мама. — Ви ж пам'ятаєте, що дядько Артур і тато минулого року встановили надміцні склопакети на вікна? Вони пропускають куди менше шуму, ніж старі. Тому ми зробили все можливе, щоб переконати містера Байдермана дозволити нам зостатися.

— А я навіть залишив біля його дверей коробочку з лавандовими макарунами 3.

Мама енергійно закліпала. Як професійний кондитер, вона дуже серйозно ставилася до мигдалевих тістечок.

— Яке марнотратство, — пробурмотів Олівер, який також дуже серйозно ставився до макарунів.

— А в нашому новому помешканні теж буде цокольний поверх? Щоб я могла займатися? — спитала Іза.

— Я переїду лише за умови, що в нашій новій оселі буде наукова лабораторія. З пальником Бунзена 4. Та колбою Ерленмеєра 5, — вперто заявила Джессі.

— Моя кімната матиме такий само вигляд, як нинішня, чи не так? Точнісінько такий само? — допитувався Олівер.

— Ми ж переїдемо десь недалеко, правда? Щоб Франц міг і далі спілкуватися зі своїми тутешніми друзями? — спитала Гіацинта. Від

цього Гіацинтиного зауваження в інших дітей округлилися очі. Їм і на думку не спадало, що вони змушені будуть полишити район, де знають на ім'я чи не кожного; знають, кому скільки років та яка в кого зачіска.

— Я прожив у цьому районі все своє життя, — заявив татко. — У мене тут робота.

І лише Гіацинта зауважила, що, промовляючи це, він не відповів на її питання і не поглянув на жодного з них.

— Послухайте-но, діти, я зараз маю підправити хисткі баясини на третьому поверсі й винести сміття. Але ж ми ще не закінчили нашу розмову, правда?

Татко зняв з вішака поношений блакитний комбінезон і натягнув його поверх одягу, в якому ходив лагодити комп'ютери. У цьому комбінезоні він був схожий на автомеханіка. Татко помітив сумні обличчя дітей.

— Мені справді шкода, що так вийшло. Знаю, як вам тут подобається. Обіцяю, що все буде добре, — і вислизнув із кімнати.

Діти терпіти не могли, коли батьки обіцяли, що «все буде добре». Звідкіля їм таке знати? Іще до того, як дітлахи напосіли на маму з новими запитаннями, в неї задзвонив мобільний телефон. Вона поглянула на екран, а тоді знову на дітей.

— Я мушу відповісти... Але не хвилюйтеся. Поговоримо про це пізніше, обіцяю вам!

Вона рвонула сходами нагору, і діти почули, як вона каже:

— Так, місіс Мітчелл, дякую, що зателефонували. Нас дуже цікавить помешкання, яке ви... — двері її спальні гучно зачинилися.

— Переїхати! Здуріти можна! Огидний Байдерман!

— Не можу навіть уявити, як це — жити деінде, — сказала Іза, перебираючи пальцями струни своєї скрипки. — Сподіваюся, що моя музика тут ні до чого.

Відразу містера Байдермана до музичних інструментів Іза запримітила ще шість років тому, коли навчалася в першому класі. Вона виконувала «Мерехти, мерехти, зіронько!» 6 на крихтній скрипочці, увосьмеро меншій за звичайну, для сусідки з третього поверху, міс Джозі. Іза стояла на сходах біля її квартири, і на середині пісеньки двері містера Байдермана на четвертому поверсі рвучко розчахнулися, і він на весь будинок зарепетував: або цей жахливий шум негайно припиниться, або він викличе поліцію. І двері з грюканням зачинилися.

Поліцію! Шестирічний скрипальці! Іза розплакалася, і міс Джозі запросила її до себе, пригостила печивом на витонченій порцеляновій тарелі і дала гарненький мереживний носовичок, щоб витерти сльози. Потому міс Джозі наполягла, щоб Іза залишила носовичок собі, і той донині зберігається у футлярі для скрипки.

— Це геть безглуздо, — сказала Бессі, походжаючи туди-сюди між диваном і панорамним — «венеційським» — вікном. Вона скуйовдила руками своє непокірне волосся, від чого стала схожою на божевільного вченого.

— Третій закон Ньютона говорить, що на кожну дію є рівна їй протидія. Тепер розгляньмо таке: наш татко багато чого робить для цього будинку. Чистить ганок, згрібає опале листя, відкидає лопатою сніг. І економить Байдерманові силу-силенну грошей, власноруч усе лагодячи. То як же бути з третім законом Ньютона? Байдерман виганяє нас — і це ніяк не рівна протидія.

— Хотіла б я побачити того «Ньютона»! — вигукнула Лейні.

— Не думаю, що цей закон тут застосовний, — зауважила Іза, машинально поправляючи свій і без того акуратний хвостик.

— Закони Ньютона застосовні до всього, — заявила Джессі зі своїм звичним виглядом «Я-знаю-геть-усе-і-ніхто-не-в-стані-переконати мене-в-протилежному».

— Дядько Артур допомагає з серйозним ремонтом, — зауважив Олівер, шукаючи у стосові енциклопедій том із позначкою «Н».

— Але ж це татко виконує всю поточну роботу в будинку, — підкреслила Джессі. — А ще ремонтує дядьків ноутбук кожного разу, коли той зламається.

Олівер нарешті знайшов потрібну енциклопедію і погортав її.

— Ось тобі Ньютон, — сказав він Лейні, тицяючи пальцем у світлину.

— У нього дуже гарне волосся. — сказала Лейні, пестливо глядячи фотографію.

— Не читай цього, — пробурчала Джессі. — Цим книжкам не менш ніж шістдесят років, інформація там неточна.

— Годі вже вам, — урвала їх Іза. — Повернімося до нашої теми. Гадаю, що ще до Різдва слід схилити Байдермана до того, щоб він дозволив нам залишитися.

— Але ж у нас на це лише чотири з половиною дні! — вигукнула Джессі й поглянула на свій наручний годинник. — Точніше, сто шість годин.

— Саме так. Менше, ніж п'ять днів, народ. У кого є які ідеї?

— Може, обійняти його міцно-міцно? — запропонувала Лейні.

Олівер потер долоні і звів брову.

— Пропоную узяти балончик із фарбою і написати йому на дверях... — він витримав драматичну паузу, —... ті гидкі слова, які зазвичай пишуть на парканах.

Іза пропустила повз вуха братові слова.

— Лейні, гадаю, ти маєш рацію. Нам таки слід спробувати зробити щось хороше для містера Байдермана. Щоб він змінив свою думку про нас.

Джессі з Олівером скептично презирнулися. Гіацинта здавалася наляканою, Лейні готова була роздавати обійми. Купу обіймів.

Після тривалого мовчання Олівер стенив плечима.

— Я готовий зробити для нього щось хороше. Якщо він дозволить нам залишитися.

— Гадаю, я спробую бути з ним милою, — сказала Джессі. Іза вдячно глянула на неї.

— Хоча якщо з цього нічого не вийде, то ми з Олівером розмалюємо йому всі двері. Що скажеш, Гіацинто?

— Я його боюся, — зізналася Гіацинта, смокчучи свій рожевий пальчик.

— П'ятеро проти одного, — сказав Олівер. — Та й що він нам може зробити?

— Я знаю, ти з цим упораєшся, — сказала Іза малій. — І мушиш перетворитися з Гіацинти Боязкої на Гіацинту Хоробру.

Дівчинка кивнула, продовжуючи смоктати пальчик.

Іза замислилася.

— Оце було б чудово, якби ми переконали містера Байдермана залишити нас! Це був би найприкольніший різдвяний подарунок для наших батьків!

Малі Вандербікери всерйоз замислилися над Найкращим Різдвяним Подарунком Для Батьків. Звісно ж, Гіацинта вже мала для них подарунки — вона приготувала їх іще два місяці тому, — але їй сподобалася ідея колективного подарунку. Олівер, який чимало часу витратив на розмірковування, що саме він отримає на Різдво, вчасно згадав, що й від нього очікують щось дарувати.

— Татко з мамою заслуговують на приголомшливий подарунок, — вирішив Олівер. — Тож тримаймо це в таємниці.

Іза зирнула на нього.

— Ти що ж, досі нічого для них не приготував?

Олівер швидко змінив тему.

— Якщо це має бути таємницею, то ми мусимо бути впевненими, що нас ніхто не здасть.

І він промовисто кивнув у бік Лейні.

— Лейні, це секрет, — повчально сказала Джессі.

— Добре, — тут же погодилася Лейні.

— Що «добре»? — уточнила Джессі.

— Нам усім слід бути чемними з містером Бігемаком, — озвалася Лейні.

— Саме так, але ми мусимо тримати це в таємниці від татка з мамою. Ти зрозуміла, Лейні? — напучувала її Джессі.

— Гаразд!

П'ятеро дітлахів почали обмінюватися ідеями, як прихилити до себе чоловіка з четвертого поверху. «Операція Байдерман» офіційно розпочалася.

Усі вони щиро сподівалися на успіх своєї кампанії, але водночас, у глибині душі, побоювались: як можна подружитися з чоловіком, якого ти ніколи не бачив і який за шість років іще жодного разу не полишив свого помешкання?

1 Тобто, «позначив» їх — вважається, що собаки в США використовують пожежні гідранти як туалет.

2 Beetleman — фантастична комаха-мутант, що б'ється, знаходячи вихід своєму гнівові, змінюючи при цьому форму свого тіла. Дівчинка Лейні постійно перекидає прізвище домовласника, надаючи йому звучання добре відомих їй слів.

3 Макаруни або макарони — повітряні тістечка-безе з кремом, виготовлені з яєчних білків, цукру та меленого мигдалю.

4 Пальник Бунзена — спеціальної конструкції газовий пальник з відкритим полум'ям, названий на честь відомого німецького хіміка Роберта Вільгельма Бунзена. Використовується в хімічних і шкільних лабораторіях, коли потрібне застосування відкритого полум'я невеликої теплової потужності.

5 Колба Ерленмеєра або конічна колба — лабораторна посудина з пласким дном, конічним корпусом і циліндричним горлом. Названа за іменем німецького хіміка Еміля Ерленмеєра, який

створив її в 1861 р.

6 «Twinkle, twinkle, little star», — відома дитяча англійська пісенька-колискова.

• • •

Далі — у повній книжці «Вандербікери зі 141-ї вулиці. Книга 1».

nashaknyga.com.ua